

Magazín21

Březen 2025
VII. ročník

Jediný oficiální zpravodaj
Zlínského kraje

Březen – měsíc čtenářů

Odborníci
řeší, jak čelit
povodním

Rozhovor
s náměstkyní hejtmana
Eliškou Olšákovou

U zlínského
gymnázia vznikne
nová sportovní hala

Za rozhlednami
i výstavami
na Kroměřížsko

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

21 ZPRÁV Z JEDNADVACÍTKY

1. Nové **podcasty**, které posluchače zavedou na hrady a zámky v regionu, připravila **Centrála cestovního ruchu Východní Moravy**. Dokumentarista Petr Slinták a historik Zdeněk Pokluda se zaměří například na pěti zámků na Kroměřížsku: Zdounky, Zdislavice, Zborovice, Uhřetice a Litenčice.

2. **Sportovní areál Baťov v Otrokovicích** získá nový vzhled. Přestavba změní dispozice prostor a budova bude mít nové možnosti využití. Dosluhující wellness zčásti nahradí tělocvična, oblíbené masáže a sauna zůstanou zachovány.

3. Popularita **senior taxi** ve **Vsetíně** roste. Během pracovních dnů fungují v dopoledních hodinách dva vozy, například loni se uskutečnilo více než 10 tisíc jízd a počet držitelů průkazu se přehoupl přes 2 400. Jedna cesta vyjde na 25 korun a je nutné si ji předem objednat. Pravidla pro využívání senior taxi se nezměnila.

4. **Děti z Valašského Meziříčí** postavily unikátní funkční **minimotorku**. V motokroužku Střediska volného času Domeček malí mechanici pod dohledem vedoucích poskládali a zprovoznili mini-chopper, který je jediný svého druhu u nás. Kroužek navštěvují děti ve věku od 6 do 15 let.

5. **Rekonstrukce zámku ve Vsetíně** míří do finále, stavební práce až do června letošního roku omezí pohyb veřejnosti parkem. Obnova cest a chodníkové sítě vyjde na 10 milionů korun a hradí ji Zlínský kraj. Následná obnova zeleně a mobiliáře má přijít na další 2 miliony, z toho 1,3 milionu pokryje státní dotace.

6. Město **Kroměříž** dokončilo **rekonstrukci** sociálního zařízení v **Azylovém domě pro muže Astras** v Purkyňově ulici. Modernější jsou sprchy, WC, kuchyňky, umývárny i šatny ve všech podlažích. Přestavba zahrnovala také nové rozvody elektřiny, topení, vody či kanalizace a zprovoznění schodolezu. Náklady se vyšplhaly na 4,1 milionu korun.

7. Žáci 5. ročníku **Základní školy Choryně** se svým **videem o říčce Juhyni**, která protéká obcí, zvítězili v kategorii dětí od 6 do 11 let v národním kole mezinárodní soutěže Dunajský umělec. Úkolem účastníků je vytvořit v bezprostřední blízkosti vody nápadité umělecké dílo formou videa, výtvarného umění či fotografie.

8. Areál **zlínského zoo** se nově zařadil mezi oblasti výskytu **krasce dubového** v České republice, který patří k nejhroženějším druhům hmyzu u nás. Výskyt zhruba dvoucentimetrového kovově lesklého brouka v zoo naznačily oválné výletové otvory, které byly objeveny při monitoringu dřevěných soch.

9. Opatření na **zmírnění dopadů sucha v lesích** podpořil v loňském roce Zlínský kraj částkou téměř 7,5 milionu korun. Dotaci rozdělil mezi 14 žadatelů. Peníze kraj poskytl také letos, na dotační program vyčlenil opět **7,5 milionu**. Od roku 2017 podpořil kraj 336 takových projektů a žadatelům o dotaci vyplatil více než 37 milionů korun.

10. Druhé místo v krajském kole prestižní soutěže odborných dovedností **KOVO Junior 2025** a postup do celostátního finále vybojoval Jakub Jón, žák oboru obráběč kovů ze **Střední školy – Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod**. Účastníci v soutěži vyráběli soustružnický výrobek a museli prokázat i teoretické znalosti.

11. Nový systém ve **Vsetínském nemocnici** usnadňuje **operativu nádorů prsu**. Přístroj Sentimag vyšel na bezmála 1 milion korun. Jde o magnetický detekční systém pro lokalizaci a označení nehmotných nádorů, ale také spádových lymfatických uzlin.

12. Nový sportovní areál **Hřiště u Sokolovny** otevírá město **Zlín**.

Návštěvníci využijí hřiště s umělou travou, které je vhodné pro malou kopanou a fotbal, hřiště s umělým povrchem pro házenou, volejbal, florbal a další sporty, ale i moderní zázemí včetně šaten a sprch. Užívání je zpoplatněno, na projektu se finančně spolupodílel i Zlínský kraj.

13. Být co nejvíce soběstačnou organizací a ušetřit energetické náklady na provoz. To jsou hlavní cíle dokončené instalace **fotovoltaických panelů** na střechy sedmi výjezdových základů Zdravotnické záchranné služby Zlínského kraje. Investice přišla na necelých **9,3 milionu korun**.

14. Další **parkovací místa** slouží veřejnosti v centru **Luhačovic**. Garáže u Městské plovárny v ulici Solné jsou nyní k dispozici všem řidičům, jde celkem o 56 míst. Cena za službu se nezvýšila a režim parkování zůstal stejný jako v nadzemní části parkovacího domu.

15. Kácením náletových dřevin začaly přípravné práce na stavbě **cyklostezky z Kroměříže do místní části Postoupy - Miňůvky**. Vyšly na 644 tisíc korun. Stezka bude dlouhá téměř 1,4 kilometru a povede od křižovatky ulic Kojetínská, Žerotínova a Za Zámeckou zahradou podél silnice II/367 až do Miňůvek.

16. **Habrová alej** v zámeckém parku **Holešov** se může pyšnit titulem Alej roku 2024 Zlínského kraje. V celostátním kole obsadila 7. místo. Cílem ankety je zvýšit povědomí o důležitosti alejí jako přírodního a kulturního dědictví, které hraje klíčovou roli v krajině ekologické.

17. Na sté výročí svého vzniku, které oslaví v roce 2027, se chystá **Krajská nemocnice T. Bati ve Zlíně**. Veřejnost prosí o zapůjčení historických fotografií, dokumentů či například artefaktů, které využije do připravované knihy, na web i chystanou výstavu. Zájemci se mohou ozvat na stoletibatovky@bnzlin.cz nebo tel. čísla 577 522 103 a 577 522 440.

18. **Červené autobusy** městské hromadné dopravy, které vozí všechny cestující ve Valašském Meziříčí zdarma, budou od neděle 2. března na zastávkách zastavovat **pouze na znamení**. Cílem je zefektivnění celého systému a snížení zpoždění na jednotlivých linkách.

19. Už po šestnácté hledá Zlínský kraj **Pracovníka roku v sociálních službách**. Nominace lze letos podávat do 10. dubna, vyhlášení výsledků ankety se uskuteční v červnu ve Zlínské Baťově vile. Pro každého z pěti oceněných je připravena finanční odměna 15 tisíc korun. Podrobnosti jsou na www.zlinskykraj.cz.

20. Školy v kraji zavádějí do výuky **virtuální realitu**. Nových technologií by se ještě letos měli dočkat na Gymnáziu Františka Palackého Valašské Meziříčí, Střední odborné škole a Gymnáziu Staré Město, Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod a Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín.

21. **Akvapark v Uherském Hradišti** projde modernizací za více než 40 milionů korun. Dělníci opraví například bazény v letním areálu, dětské atrakce či vymění čerpadla. Po letní sezoně přijde na řadu vnitřní část. Návštěvníci se mohou těšit na nové šatny nebo terasu.

Kraj zřídí pracovní skupinu zaměřenou na protipovodňová opatření

V reakci na loňské povodně vznikne ve Zlínském kraji pracovní skupina, která se zaměří na plánování a realizaci účinných protipovodňových opatření. Jejím cílem bude lepší ochrana obcí a krajiny před extrémními srážkami a jejich následky. Na jejím zřízení se na konci ledna na krajském úřadě shodli zástupci Zlínského kraje, Povodí Moravy, Lesů ČR, Pozemkového úřadu, Ředitelství silnic Zlínského kraje, Správy a údržby silnic i devět starostů z mikroregionu Židélná, jehož obce loni dvakrát postihla stoletá voda.

„Žádný zaručený recept na to, jak zcela eliminovat tak extrémní povodně, jaké vloni hned dvakrát postihly část našeho kraje, neexistuje. Můžeme ale na ně být lépe připraveni tím, že budeme systematicky vytvářet a dodržovat vhodná protipovodňová opatření. K tomu je nezbytná dobrá komunikace a spolupráce. Proto na kraji založíme pracovní skupinu, kde se budeme pravidelně scházet se zástupci obcí i dalších zainteresovaných subjektů a touto problematikou se zabývat,“ uvedla radní Zlínského kraje pro životní prostředí Renata Prchlíková.

Klíčové je udržení vody v krajině

Mezi navrhovanými opatřeními ze strany obcí, která představil předseda Mikroregionu Židélná a starosta Lehotic Petr Maňá-

sek, patří mimo jiné zahájení jednoduchých pozemkových úprav ze strany Pozemkového úřadu, vedoucích k získání potřebných pozemků pro realizaci protipovodňových opatření, například suchých poldrů. Dále

„Zaručený recept na to, jak zcela eliminovat extrémní povodně, neexistuje. Můžeme ale na ně být lépe připraveni.“

Renata Prchlíková
radní Zlínského kraje

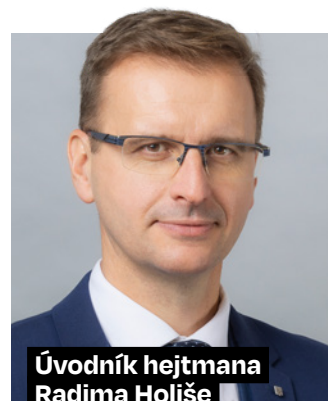
nutnost pravidelného čištění usazenin a eliminace dřevin v korytech vodních toků, které mají na starost Povodí Moravy a Lesy ČR, stejně jako čištění koryt toků pod mosty, příkopů

a propustků, za něž zodpovídají příslušné správy a údržby silnic.

Obce by si dále chtěly nechat zpracovat studii odtokových poměrů, sloužící k návrhu systému možných protierozních a protipovodňových opatření v území a k vyhodnocení jejich účinnosti. V tom jim zástupci Zlínského kraje přislíbili svoji pomoc. Starostové rovněž chtějí apelovat na zemědělce, aby na svých pozemcích změnili způsob hospodaření tak, aby přispěli k zadržení vody v krajině a předcházeli zbytečné erozi půdy.

Důležitost zadržení vody v krajině zdůraznila také Iva Jelínková z Povodí Moravy. Budování zelených ploch, remízků a dalších podobných míst podle ní znatelně pomáhá k vsakování vody a i drobná opatření mohou výrazně pomoci předcházet povodním. ■

Jan Vandík

**Úvodník hejtmána
Radima Holíře**

Milí čtenáři, všichni dobře víme, že když se na věci připravíme včas, ušetříme si spoustu starostí. Ale přízněji se si, kdo z nás to pokaždé udělá. Ve škole jsem občas podcenil přípravu na zkoušku, dárky kupuji sotva pár dní před Štědrým dnem snad celý život a závod jsem si už párkrát zaběhl také bez tréninku. V těchto případech jde o „malé věci“, pokud se ale bavíme o budoucnosti, která bude mít zásadní vliv na naše životy, být připraven je nutností.

Právě proto se s kolegy zabýváme zkvalitněním protipovodňových opatření v místech, která v loňském roce zasáhla povodeň. Proto podnikáme kroky, kterými se připravujeme na dobu, kdy nám bude kraj stárnout a produktivních lidí na trhu práce bude nedostatek. Také proto se chceme více opírat o prevence v oblasti zdravotnictví, protože svůj zdravotní stav a kondici můžeme z velké části ovlivnit i my sami.

Prevence není o zákazech a omezeních, ale o chytrém přístupu k životu, který nám může ušetřit spoustu problémů. Když myslíme dopředu, můžeme být spokojenější a udělat svět kolem sebe lepší. A to přece všichni chceme. Tak nám v tom všem držím palce!

3

Konference Barcamp zve zájemce o podnikání

Popáté se do Zlína vrací konference Barcamp cílící na všechny, kteří se zajímají o podnikání. Akce se uskuteční 26. dubna na Fakultě managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a nabídne řečníky z řad úspěšných podnikatelů, inovátorů, začínajících podnikatelů i kreativců. Chybět nebudou mistr virálních kampaní Kazma Kazmitch, expert na vyjednávání Radim Pařík nebo vizionář Stanislav Martinec. Program nabídne také pohled do budoucnosti podnikání, trendy v inovacích a inspirativní příběhy těch, kteří se nebáli riskovat a uspěli. Registrace je už spuštěna na www.zlinsky-barcamp.cz. ■

(Žal)

Obědy do škol pomohou rodinám v hmotné nouzi

Bezplatné stravování ve školních jídelnách chce dětem z rodin, které se ocitly v nepříznivé finanční situaci, zajistit i v následujících dvou školních letech projekt Obědy do škol. Vyhlásilo ho Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus a Zlínský kraj se bude opět ucházet o dotaci, s jejíž pomocí stravování dětem zafinancuje. Žádat bude o celou vyhrazenou částku čili 33,462 milionu korun, podíl Zlínského kraje činí 10 %, zbylých 90 % tvoří prostředky Evropské unie. Projekt cílí na děti a žáky ze sociálně slabých rodin ve věku od 2 do 20 let navštěvující mateřskou, základní či střední školu na území Zlínského kraje. ■

(Žal)

Kraj přijímá nominace do ankety Sportovec roku

Zlínský kraj už po jedenadvacáté ocení své nejúspěšnější sportovce, nominace do ankety Sportovec Zlínského kraje 2024 můžou lidé předkládat do 7. března. Pořadatelé vyhlásili několik kategorií – Nejúspěšnější sportovec jednotlivce, Nejúspěšnější sportovec kolektiv, Nejúspěšnější trenér a Cena fair play. Dalším vyhlášeným oceněním je Cena hejtmána Zlínského kraje. Slavnostní galavečer se uskuteční 13. května v Kongresovém centru Zlín, nominační formuláře a pravidla pro podávání návrhů jsou na www.zlinskykraj.cz/vyzva-k-predkladani-nominaci. ■

(Žal)

Pobytové sociální služby budou mít nové vybavení

Pobytové sociální služby v regionu, které letos částkou 4 miliony korun podpoří Zlínský kraj, získají modernější materiální i zdravotnické vybavení. Nový dotační program se týká domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením. Poskytovatelé těchto pobytových sociálních služeb mohou ze získaných peněz pořídit například lékové a převazové vozíky, infuzní pumpy nebo chirurgické odsávačky. Žádosti o dotace je možné podávat od 17. března do 18. dubna, 11:00 hodin, minimální výše dotace na jeden projekt je 51 tisíc korun, maximální výše pak činí 100 tisíc korun. ■

(Žal)

4

Pečující osoby jsou pro nás důležitými partnery, chceme s nimi více komunikovat

autor: Jan Vandík

Osm let byla starostkou Valašských Klobouk, od roku 2021 je poslankyní Parlamentu České republiky, předsedá Sdružení místních samospráv a od loňského podzimu nově působí také ve vedení Zlínského kraje. Řeč je o ELIŠCE OLŠÁKOVÉ, náměstkyni hejtmana pro sociální oblast a neziskový sektor. V rozhovoru pro Magazín21 hovoří o cenných zkušenostech, které si s sebou přináší na krajskou úroveň, hodnotí dostupnost sociálních služeb ve Zlínském kraji a představuje aktuální priority a plány, které má hejtmanství v sociální oblasti.

Paní náměstkyně, v politice a veřejné správě se profesně pohybujete už řadu let. Které z vašich bohatých zkušeností považujete pro svoji práci pro Zlínský kraj za nejcennější?

Za nejcennější považuji osm let starostování ve Valašských Kloboukách. Díky němu jsem se velmi dopodrobna seznámila s tím, jak funguje veřejná správa, dotační řízení, sestavování rozpočtu... Všem, kdo mají ambici vstoupit do politiky, doporučuji projít si nejprve právě komunální politikou. Člověk zde získá řadu neocenitelných zkušeností, poznatků a postřehů, které mají přesah dále, do krajské i celostátní politiky.

Co vás osobně přivedlo k tomu věnovat se právě tématu sociálních věcí?

Už za svého působení v pozici starostky jsem k této oblasti měla velmi blízko, intenzivně jsem se například zabývala komunitním plánováním, nastavením dotací pro sociální služby. Stanovovali jsme objektivní pravidla, jak v území obce s rozšířenou působností rozdělovat peníze. Navíc mám v tomto oboru vzdělání, vystudovala jsem sociální pedagogiku na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Věřím, že budu v této své nové roli Zlínskému kraji a všem jeho občanům prospěšná.

Které hodnoty nebo principy chcete v oblasti sociální politiky prosazovat?

Za klíčové považuji, abychom uměli pomoci těm nejpotřebnějším, dělali transparentní politiku vůči poskytovatelům sociálních služeb a byli jako kraj ve financování předvídatelní. Důležité je přizpůsobovat naše střednědobé plánování sociálních služeb aktuálním potřebám území a reagovat na nepříznivý demografický vývoj. Ze všech krajů České republiky nejrychleji stárneme, na to musíme být připraveni. Jednou z cest je například využívání moderních asistivních technologií v sociálních službách, které jsou velkým přínosem jak pro klienty, tak pro personál. Dobrou zprávou je, že v této oblasti patříme k průkopníkům a mnohé další kraje se k nám jezdí inspirovat. Další z možností je využití telemedicíny.

Můžete prosím přiblížit, o co se jedná?

↑ **SETKÁNÍ S POSKYTOVATELI.** Eliška Olšáková se vloni v listopadu poprvé zúčastnila pravidelného setkání s poskytovateli sociálních služeb, které každoročně pořádá Zlínský kraj.

Telemedicína je oblastí medicíny, která využívá moderní komunikační technologie k poskytování zdravotní péče na dálku. Umožňuje ošetřujícímu personálu konzultovat aktuální zdravotní stav klientů s lékařem prostřednictvím videohovorů, telefonních hovorů nebo online platform bez nutnosti návštěvy ordinace, pohotovosti nebo nemocnice, což je užitečné zejména v případě méně závažných onemocnění nebo zdravotních problémů. Telemedicína se stále rozvíjí a její význam roste. Jsem proto velmi ráda, že ji už v našem kraji v rámci pilotního projektu využívají Sociální služby města Kroměříže a chystají se k tomu i dvě naše krajské příspěvkové organizace – Sociální služby Haná a Domov pro seniory Burešov.

Jak hodnotíte aktuální dostupnost sociálních služeb ve Zlínském kraji?

Sít sociálních služeb je v našem kraji aktuálně stabilní. Požadavky na rozvoj služeb jsou však stále velké a bohužel je nejsme schopni všechny podpořit, přestože pro to děláme maximum. Vznikají nám malé komunitní služby pro osoby se zdravotním postižením, podporujeme rozvoj terénních sociálních služeb. Ve spolupráci s obcemi financujeme mimo dotaci ze státního rozpočtu téměř šedesát úvazků v terénních sociálních službách pro seniory a osoby se zdravotním postižením. S poskytovateli sociálních služeb vedeme společnou diskusi o dalším rozšiřování služeb dle

potřeb. Připravujeme projekt na podporu nových kapacit osobní asistence, kdy plánujeme podpořit nové úvazky pracovníků.

Jaké jsou aktuální priority kraje v sociální oblasti?

Při plánování sítě sociálních služeb vycházíme z analýzy potřeb území, za úzké spolupráce s poskytovateli sociálních služeb, obcemi, neziskovým sektorem a samozřejmě i se samotnými klienty. K našim prioritám patří další posilování terénních a ambulantních služeb a s ním související hledání možností financování. Důležitými partnery jsou pro nás také pečující osoby, tedy lidé, kteří v domácím prostředí poskytují dlouhodobou péči někomu, kdo se kvůli nemoci, zdravotnímu postižení nebo vysokému věku není schopen o sebe plně postarat. Chceme do budoucna pečující osoby více podporovat, plánujeme vznik koordinátora pečujících, který s nimi bude v pravidelném kontaktu a díky němu budeme moci posilovat vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Bude kraj kromě terénních a asistenčních služeb posilovat také ty pobytové?

Ano. Aktuálně probíhá stavba Domova pro seniory v Liptále s 58 lůžky. Jde po deseti letech o první zařízení svého druhu, které Zlínský kraj staví. Dále plánujeme výstavbu pobytového zařízení v obci Hovězí s kapacitou více než 50 lůžek, v Uher-

ském Hradišti s kapacitou 70 lůžek a rovněž domova se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí na Velehradě, který nabídne 70 lůžek. U všech těchto staveb už máme k dispozici pozemky. Dále hledáme i vhodná místa ve Zlíně a blízkém okolí pro výstavbu domova pro seniory v kapacitě do 70 lůžek. Kromě toho chceme pokračovat v úspěšně započaté transformaci sociálních služeb a podporovat vznik menších komunitních zařízení typu chráněné bydlení. Důležité je zmínit i podporu obcí, které budují pobytové služby.

Mnoho let působíte v komunální politice. Kde vidíte možnosti prohloubení spolupráce mezi krajem a obcemi v oblasti sociální politiky?

Mým cílem je navštívit postupně všechny obce s rozšířenou působností v našem kraji a diskutovat se starosty například o spolufinancování sociálních služeb. V posledních několika letech k této své povinnosti obce přistupují zodpovědněji než dříve a do systému přispívají vyššími částkami. To velmi vítám a věřím, že najdeme prostor pro další prohlubování spolupráce. Diskutovat budeme určitě o nastavení sociálních služeb podle potřeb zájemců a uživatelů. Neméně důležitá bude i podpora obcí v budování komunitního bydlení pro seniory. Nedávno jsem navštívila obec Kateřinice, kde jedno příkladné bydlení realizovali. ■

Technologie odhalí přetížené kamiony

Odhalit přetížené kamiony na silnicích ve Zlínském kraji pomůže nová technologie, kterou ve spolupráci s olomouckou univerzitou vyvíjí společnost TENZOVAHY. Zlínský kraj jí k tomu poskytne prostory na hraničním přechodu ve Starém Hrozenkově, kde už toto měření firma několik let provádí. Jeho smyslem je omezit devastaci vozovek vlivem přetížených vozidel. „Řidiči se však proces vážení často snaží obejít nebo narušit. Proto plně podporujeme vývoj nové technologie, která by tento nešvar měla eliminovat,“ vysvětlil statutární náměstek hejtmána Zlínského kraje Radek Doležel, odpovědný za dopravu. Nová technologie umožní s využitím metod počítačového vidění a samoučící se neuronové sítě identifikovat anomálie způsobující vysoké odchylky měření v procesu vážení vozidel. K té dochází zejména ve chvíli, kdy se prudkým brzděním nebo jiným manévrem řidiči snaží ovlivnit výsledky vážení. ■

(van)

Nový gauč pomůže rodičkám

Uherskohradištská nemocnice pořídila nový porodní gauč. Nastávajícím maminkám umožní pohodlnou polohu během porodu. „Porodní gauč jsme chtěli poříditi, abychom rodičkám poskytli ještě větší pohodlí a hlavně podpořili přirozený porod. Je vysoce variabilní a umožňuje rodičce ženě více pohybu, využití vertikálních poloh, které mohou zkrátit délku porodu a snižují riziko císařského řezu. Dovoluje také větší blízkost a zapojení partnera nebo doprovázející osoby,“ říká Soňa Pánková, primářka porodnicko-gynekologického oddělení. Podle odborníků gauč také například snižuje riziko poporodní deprese, protože si díky němu maminky neoddáší špatnou porodní zkušenost. ■

(red)

Záchranka má první speciální sanitku pro novorozence

Vůbec první vozidlo speciálně postavené pro transport novorozenců uvedla do provozu Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje (ZZS ZK). Na převozech záchranka spolupracuje s neonatologickým týmem Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně. V posledních pěti letech se k nim využívala sanitka jen mírně upravená, která už je na hranici své životnosti.

„Nové vozidlo svými technickými a užitnými parametry více vyhovuje našim potřebám přednemocniční neodkladné péče. Největším rozdílem je vnitřní uspořádání, především průchod z kabiny řidiče do ambulantního prostoru a jiné rozmístění zdravotnických přístrojů,“ popsal ředitel ZZS ZK Josef Valenta.

mocnice T. Bati ve Zlíně pod vedením primáře Jozefa Macka. Další viditelnou změnou je celkem pět míst k sezení

Dítě může doprovázet matka

Tyto úpravy byly navrženy ve spolupráci s pracovníky novorozenecké JIP Krajské ne-

(red)

Otrokovická průmyslovka zmodernizovala Experimentárium i další učebny

Novou 3D tiskárnu, 3D pískovištěm i dalším moderním vybavením se pyšní Střední průmyslová škola Otrokovice, která rozšířila možnosti využití svého vědeckotechnického parku Experimentárium. Vylepšila rovněž odbornou učebnu k měření fyzikálních veličin, laboratoř chemie, počítačové učebny a dílny odborného výcviku.

„Vítám každý projekt, který pomůže odbornému vzdělávání. Škole přeji spoustu žáků, kteří na ní budou rádi studovat. O takové žáky bude vzhledem k demografickému vývoji v budoucnosti boj. Na odborných školách musíme dělat vše pro

to, abychom je získali. Musíme se velmi snažit a já děkuji panu řediteli, že přináší takové investice,“ řekla k projektu krajská radní pro školství Jindra Mikuláštková.

Celkové náklady na modernizaci činily 15,216 milionu ko-

včetně řidiče. V případě potřeby je tak nově možné spolu s dítětem transportovat i matku. Sanitní vůz je vybaven tak, že umožňuje provádět kompletní resuscitační i intenzivní péči během cesty. Dítě je vždy v transportním inkubátoru.

„Pokud po záchranářích chceme péči na špičkové úrovni, musíme jim k tomu zajistit prostředky a podmínky. Na tuto sanitku se navíc podařilo získat dotace. Nové specializované vozidlo výrazně zlepšilo podmínky pro transport novorozenců a usnadní práci zdravotnickým týmům, které se o nejmenší pacienty starají,“ řekl hejtmán Zlínského kraje Radim Holíš.

Celkové náklady na pořízení speciální novorozenecké sanity přišly na 4,597 milionu korun, z toho dotace z Ministerstva zdravotnictví ČR činila 4,573 milionu, zbytek hradila ZZS ZK ze svého rozpočtu. ■

(red)

run, z toho 1,342 milionu korun zaplatil Zlínský kraj z vlastních zdrojů coby zřizovatel školy. Z rozpočtu školy bylo uhrazeno 3,248 milionu korun. Zhruba 70 % nákladů tvořily prostředky z fondů Evropské unie.

Nové 3D pískoviště

Experimentárium má po modernizaci nové 3D tiskárny a 3D pískoviště, které se využívá například při výuce geografie a topografie, zkoumající povrchové útvary na Zemi. Zároveň získalo virtuální realitu či dotykovou digitální zobrazovací jednotku s elektrickým pojezdem a se softwarem umožňujícím samostatnou práci.

Vznikly i dvě počítačové učebny, jež pomůžou se zpracováním získaných a naměřených dat a výsledků. Odborná učebna k měření fyzikálních veličin a laboratoř chemie jsou nyní logickou součástí Experimentária a proměna a digitalizace se týkala rovněž dílen odborného výcviku zaměřených na směr elektro. ■

(žal)

Čiperova vila už má novou střechu, naplno se pracuje i uvnitř

Vloni zahájená rekonstrukce zlínské Čiperovy vily je i v zimních měsících v plném proudu. Vila už má novou střechu, dělníci dokončili veškeré vnitřní bourací práce a pokračují revitalizací podkroví a novými rozvody kanalizace v suterénu. Budovu už také obklopuje lešení, které poslouží k opravě fasády. Kolaudace zrekonstruované památky se uskuteční ještě letos na podzim. V jejích prostorech vznikne nové Kulturní a kreativní centrum Zlínského kraje. Hejtmanství, které je investorem akce, chce také vilu a přilehlý park zpřístupnit veřejnosti.

„Chceme vile vdechnout nový život, protože jde o jednu z ikonických památek Zlína. Proto také musíme k její obnově přistupovat citlivě, abychom zachovali její architektonickou hodnotu. Věříme, že se stane oblíbeným místem setkávání lidí s tvůrčím duchem,“ řekl hejtmán Zlínského kraje Radim Holíš. „I když se jedná o náročnou rekonstrukci, pokračují práce podle harmonogramu a s je-

jich dokončením počítáme letos na podzim,“ doplnil krajský radní pro investice Miroslav Zemánek.

V interiéru se podařilo odkrýt původní dřevěné parketové podlahy, které se aktuálně brousí a renovují. Brzy se začne s restaurováním hodnotných kamenných a dřevěných prvků. Na svá místa se vrátí původní dřevěná kastlová okna, která byla odborně opravena. Aktuálně se také

realizují vnitřní i vnější rozvody instalací a inženýrských sítí a nové zpevněné plochy v areálu.

Proměna čeká také zahradu

Ve vile vzniknou specializované učebny i edukační centrum, kde budou probíhat vzdělávací workshopy a umělecká či řemeslná sympozia. Proměny se však dočká nejen samotná vila, ale i přilehlá historická zahrada, dřevěná terasa, dům zahradníka a venkovní sklady. Vznikne zde také nové parkoviště. Venkovní prostory budou po rekonstrukci využívány k pořádání akcí pod širým nebem.

Celkové náklady dosáhnou 205 milionů korun, z toho 100 milionů má pokrýt dotace z Národního plánu obnovy. ■

(van)

Kraj podpoří větší obce a malá města

Na rozvoj, novou výstavbu či obnovu obecního majetku přispěje od letoška Zlínský kraj větším obcím a malým městům s dvěma až pěti tisíci obyvateli. Hejtmanství spustilo nový dotační program, ve kterém se mohou ucházet o finanční podporu na své projekty. Celkem chce Zlínský kraj mezi obce rozdělit 70 milionů korun.

Kraj doposud podporoval pouze projekty v menších vesnicích a ve třinácti obcích s rozšířenou působností. S pomocí krajské dotace tak vzniklo například Tržiště Pod Kaštany ve Zlíně nebo bytový dům v Havlíčkově ulici v Kroměříži.

„V podpoře rozvoje venkova máme dluh. Dotační podpora obcí a měst, které mají mezi dvěma až pěti tisíci obyvateli, ze strany hejtmanství doposud chyběla, přitom je jich v našem kraji více než třicet. Proto nyní přicházíme s programem zacíleným přímo na ně,“ říká Tomáš Chmela, náměstek hejtmana pro strategický rozvoj a dotace.

Finanční podporou směřovanou do obcí chce hejtmanství zvýšit atraktivitu území Zlínského kraje a zbrzdít nepříznivý demografický vývoj. „Zlínský kraj je dobrým místem pro život, ale je potřeba dál zlepšovat vybavenost obcí, aby se tu občané cítili dobře, zakládali tu rodiny a nestěhovali se jinam,“ doplnil náměstek Chmela.

Obce s dvěma až pěti tisíci obyvateli si mohou požádat o dotace na modernizaci obecního majetku, zejména v oblastech jako je bydlení, doprava, školství nebo zdravotnictví. Finanční prostředky bude možné získat také na projekty, které zlepší občanskou vybavenost, rozšíří možnosti pro volnočasové aktivity nebo zvelebí veřejné prostranství. Příjem žádostí začal 14. února a potrvá až do 30. června příštího roku. ■

(van)

U zlínského gymnázia vyroste nová sportovní hala

Nová sportovní hala má do tří let vyrůst u Gymnázia a Jazykové školy Zlín, a to na místě stávající školní tělocvičny, která už nevyhovuje současným požadavkům. Celkové náklady mají dosáhnout téměř 80 milionů korun. Investorem bude Zlínský kraj, zřizovatel školy.

„Chceme, aby zlínské gymnázium mělo moderní sportovní halu, kterou budou kromě školy moci využívat také občané Zlína a budeme ji mít k dispozici i pro Olympiádu dětí a mládeže, kterou bude náš

kraj hostit v roce 2028. Bude-me zjišťovat, zda na její stavbu budeme moci využít dotace z Národní sportovní agentury,“ uvedl krajský radní Miroslav Zemánek, odpovědný za oblast investic a sportu.

Posilovna i menší sál pro cvičení

Nová hala má nahradit tu stávající, spojenou krčkem s budovou gymnázia. Ta bude včetně obou přístavků a krčku odstraněna. Navržený objekt navazuje na funkcionalistické stavby Gahurova prospektu, počítá s minimalistickým pojetím stavby, která bude sjednocena s okolními objekty obloženími cihelnými pásky. Hlavní vstup bude řešen obdobně jako u stávající sportovní haly z ulice Růmy. Střecha je navržena jako zelená, s výsadbou sukulentů a trvin. Součástí nové sportovní haly budou i posilovna a menší sál pro cvičení.

Hotovo má být v roce 2028

V průběhu letošního roku bude zpracována projektová dokumentace a začátkem roku příštího by měl být zahájen výběr zhotovitele stavby. Samotná výstavba je plánována do roku 2028. ■

(van)

Kraj na opravy svých silnic letos vynaloží 1 miliardu korun

Zhruba 1 miliardu korun plánuje letos Zlínský kraj vynaložit na opravy silnic II. a III. třídy, které má ve svém vlastnictví, a to prostřednictvím své organizace Ředitelství silnic Zlínského kraje (ŘSZK). V harmonogramu má celkem 25 větších investičních staveb i menší lokální opravy.

Do letošního roku přechází celkem 13 rozestavěných staveb, na nichž se pracovalo už vloni, z toho čtyři největší jsou spolufinancovány z evropských fondů. Jde o modernizaci silnice mezi Bystřicí pod Hostýnem a Hlinskem pod Hostýnem, přestavbu mostu přes řeku Moravu v Napajedlích, rekonstrukci téměř deseti kilometrů důležité spojnice mezi Prostřední Bečvou a Velkými Karlovicemi a opravu silnice mezi Uherským Hradištěm a Bílovicemi. Dále jsou mezi

nimi například obnova silničních mostů ve Vsetíně-Jasence, Valašské Polance, Velkých Karlovicích a Zubří, oprava průjezdního úseku v Hluku nebo rekonstrukce téměř dvou kilometrů silnice v Hošťálkově. Většina z těchto staveb bude v letošním roce dokončena.

Kromě toho letos ŘSZK zahájí i 11 zcela nových staveb z krajského rozpočtu. Největší z nich budou rekonstrukce silnic ve Slušovicích, Litenčicích, Držkově a Měručkách, přestavba mostu ve Velkých

Karlovicích směrem na Pluskovec, v Nivnici a Lačnově a také sanace sesuvu silnice ve Velké Lhotě. Také v případě těchto staveb bude většina z nich dokončena ještě letos. Aktuální informace o zahájených stavbách a souvisejících uzavírkách jsou zveřejňovány na webových stránkách Ředitelství silnic Zlínského kraje www.rszk.cz.

Kromě výstavby dalších dálničních úseků, o kterých jsme informovali v minulém čísle, se významných rekonstrukcí v letošním roce dočkají také komunikace I. třídy, které má ve své správě stát, jmenovitě Ředitelství silnic a dálnic České republiky. To bude pokračovat v některých už zapo-

čatých opravách. Dokončí například poslední etapu oprav povrchu vozovky silnice I/35 v centru Valašského Meziříčí, naváže na už realizovanou první etapu prací na silnici I/50 na obchvatu Bánova a pustí se do opravy povrchu vozovky silnice I/35 mezi Rožnovem pod Radhoštěm a Dolní Bečvou, kde vloni v tomto úseku zatím opravili opěrnou zeď.

Pokračovat bude také stavba „rampy Mostecké“ ve Vsetíně a dálničního mostu přes řeku Moravu u Napajedel. Mapa plánovaných oprav, která je průběžně doplňována, je k dispozici v mapové aplikaci na webu ŘSD: www.rsd.cz/mapa-oprav. ■

(van)

→ V roce 2000 bylo ve Zlínském kraji přesně 0 kilometrů dálnic. Od září 2008 mohli řidiči začít využívat první sedmikilometrový dálniční úsek mezi Kojetínem a Kroměříží. Jeho stavba začala v roce 2005 a stála přes 1,5 miliardy korun. K 1. lednu 2024 už měl Zlínský kraj dálničních kilometrů 36, na konci roku se otevřely další úseky dlouhé celkem 28 kilometrů. Necelých 8 nových kilometrů má přibýt letos.

→ 18. července 2013 skončila rekonstrukce hlavního tahu mezi Zlínem a Otrokovicemi a řidiči mohli mezi oběma městy začít jezdit čtyřmi pruhy bez omezení čili rychlostí 50 km/h.

→ Unikátní věc se podařila Zlínskému kraji v roce 2013. Od 30. srpna totiž motoristé jezdí po holešovském obchvatu, který vznikl na zelené louce právě díky penězům z hejtmanství, jež bylo investorem této stavby.

→ Od roku 2022 funguje v kraji zónový tarif. Na jednu jízdenku mohou lidé v rámci integrovaného systému cestovat různými dopravními prostředky.

→ První bateriové trolejbusy v České republice se objevily v roce 2016 v ulicích Zlína. Do provozu je nasadila Dopravní společnost Zlín-Otrokovice.

→ Aplikace Fairtiq lidem výrazně zjednodušila cestování v regionu od 1. července 2024. Integrovaná doprava Zlínského kraje tuto možnost nabídla jako první systém veřejné dopravy v Česku. Cestujícím stačí k pořízení jízdenky jedno přejetí prstu po obrazovce telefonu, započítá se pak vždy nejvýhodnější cena za projetou trasu.

→ Moderní vlaky RegioPanter brázdí Zlínský kraj od prosince 2024. Pět zbrusu nových jednotek má letos najet 445 tisíc vlakokilometrů. Zlínský kraj je v pořadí pátým krajem, kde jsou tyto vlaky v provozu.

25 LET

Zlínského kraje

foto: archiv Libora Vranky

Nejdříve se vypijí aromatická vína

Na 40 odrůd vína pěstovaných většinou na Moravském Slovácku, přes 900 hodnocených vzorků, bohatý doprovodný program i návštěvníci příježdějící z širokého okolí. To všechno dělá z boršického koštu, podporovaného MAS Buchlov, největší akci svého druhu v kraji.

V čele pořadatelů stojí od roku 2007 předseda spolku Vinaři Boršice Libor Vranka, který se v roce 1996 přizemil do vinařské rodiny a dnes patří mezi největší odborníky v oboru. „Letos se koná 58. ročník výstavy. Začínáme o velikonoční neděli 20. dubna v 10 hodin,“ zve zájemce do kulturního domu v Boršicích. Návštěvníci se mohou těšit na ochutnávky tradičních odrůd jako Ryzlink rýnský, Rulandské bílé, Rulandské šedé či Chardonnay, ale i na speciální vína z Polska, Slovenska nebo Rakouska.

„Každoročně nabízíme rovněž nové odrůdy jako třeba Hibernal. Lidé se u nás seznámí s exkluzivními révami, které

jsou v Česku zastoupené zatím jen okrajově. Ti, kteří si chtějí například zrekonstruovat vinohrad, se i na základě návštěvy naší akce můžou snadněji rozhodnout, zda jim taková odrůda vyhovuje,“ nabízí svůj pohled na věc Vranka a dodává, že právě nové odrůdy jsou méně náročné na chemické postřiky.

V Boršicích bývají k ochutnání také ročníky z konce minulého století. Co ale zmizí jako první? „Lidé mají rádi aromatická vína. Tramín, Sauvignon, zkoušejí však i nové odrůdy,“ popisuje Vranka.

Vína hodnotí týden před akcí až stovka porotců. Na zhruba 900 vzorků je potřeba 23 komisí po čtyřech lidech.

„V rámci odrůd, kde máme pět a více vzorků, vyhlášíme šampiona výstavy. Třeba jen Ryzlinku rýnského míváme asi 80 vzorků. V jeden rok se tak objeví i 40 šampionů. K tomu si připočtete dalších cca 350 vín oceněných zlatou medailí,“ ukazuje velikost akce Vranka. Například loni padl rekord – pořadatelé ocenili 38 % přihlášených vín.

Novinkou je aplikace

Aby byla akce rok od roku zajímavější, chystají pořadatelé neustále nějaké novinky. Chladicí boxy, díky kterým jsou vína od začátku do konce v té nejlepší kvalitě, už zavedli před lety. Letos připravují digitální verzi katalogu. „Je to taková speciální aplikace na míru vyrobená pro náš koš. Návštěvníci budou moci virtuálně hodnotit vína, mohou se vracet zpátky k tomu, co už ochutnali, dělat si poznámky, poskytnout nám zpětnou vazbu,“ pochvaluje si Vranka.

Na akci zahraje Cimbálová muzika Pentla, nechybí ochutnávky sýrů nebo gastro speciality. „Vystřídalo se u nás už několik generací návštěvníků. Mívali jsme i přes tisíce vzorků, ale po covidovém poklesu návštěvnosti jsme počet zmenšili na 900. Chtěli bychom se k původním číslům jednou vrátit, ale teď to není potřeba,“ uzavírá Vranka s tím, že po celý rok pořádá spolek i přednášky a jiné akce a snaží se, aby jejich práce zaujala další mladé vinaře. ■

Alena Železníková

Studentům odborných škol v kraji zkvalitní výuku nové vybavení

Studentům středních a vyšších odborných škol ve Zlínském kraji pomůže ve výuce nové vybavení. Radní schválili čtyři projekty na nákup učebních pomůcek, na jejichž financování budou školy žádat o dotaci z programu Ministerstva zemědělství na podporu Center odborné přípravy, a to v celkové výši 4 948 500 korun. Zlínský kraj zajistí předfinancování.

„Studenti se tak naučí pracovat s nejnovějšími technologiemi, což jim pomůže zvýšit možnosti jejich profesního uplatnění a usnadní vstup na trh práce,“ řekla krajská radní pro oblast školství Jindra Mikuláščíková.

Finanční příspěvek se týká čtyř příspěvkových organizací Zlínského kraje. Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž chce pořídit psí fantom, SOU Uherský Brod zakoupí například multispektrální dron, VOŠ potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž laboratorní přístroje k analýze potravin a SŠ zemědělská a přírodovědná v Rožnově pod Radhoštěm vysokotlaký lis či pěstební stan. ■

(Žal)

Kraj spouští projekt na podporu lidí v těžkých životních situacích

Péče o nemocného člena rodiny, výchova dítěte s handicapem, život s duševním onemocněním nebo ztráta bydlení. Situace, které mohou zasáhnout každého. Zlínský kraj proto spustil projekt Nejste na to sami, jehož cílem je poskytnout odbornou pomoc lidem, kteří se ocitli v obtížných životních situacích. Kraj tím vyzývá občany, aby se nebáli říct si o pomoc.

Primárně se zaměřuje na čtyři skupiny. První z nich jsou lidé s duševním onemocněním, jejichž problémy jsou stále stigmatizovány, což jim ztěžuje návrat do běžného ži-

vota. Další skupinou jsou rodiny s dětmi s handicapem, pro které může být složité zajištění specifické péče i dostupnost finanční podpory. Pomoc mohou získat také lidé pečující o své blízké, kteří často čelí vyčerpání a stresu. V neposlední řadě mohou najít u odborníků podporu i lidé ohrožení bezdomovectvím a vyhnout se tak zhoršení aktuální situace.

Všem těmto skupinám pomohou sociální pracovníci a pracovníci na městských úřadech s jejich každodenními problémy, ale poradí také s orientací v dostupných podpůrných službách, finančních příspěvcích či poskytnou všeobecnou podporu v těžkých životních situacích. Více informací najdete na stránkách www.nejstenatosamizk.cz. ■

(aga)

„Žárovky tour“ míří do Zlína. Rvát se za lepší svět, i to je Fenomén

Není jim víc než pětatřicet, ale zkoumají stres v extrému a řeší populisty i klima. Ve Zlíně je rozpovídá vědec, který pěstoval rostliny v podmínkách jako na Marsu. Jan Lukačevič a tři neobyčejní hosté – to je „Žárovky tour“. Jeden z čerstvých tipů Fenoménu, který rozproudí dialog se studenty na Baťově univerzitě. Už 19. března ve Zlíně.

Vystoupí 30+ řečníků

Cílem panelu je motivovat mladé lidi k aktivnímu zapojení do společnosti. Mezi hosty bude Lucie Ráčková, antropoložka a experimentální bioložka, tři měsíce strávila v Antarktidě a účastnila se sedmi simulovaných vesmírných misí, dvou jako astronautka. Promluví také popularizátor přírody Prokop Pithart, který v dokumentech

Do divočiny! a V proudu upozorňuje na změny klimatu. Pozvání přijala i Andrea Michalčová, ředitelka Centra pro informovanou společnost, zaměřující se na vliv dezinformací a populismu. Tématem večera bude *Odolnost*.

„Žárovky tour“ zahájí tří denní konferenci Fenomén, která letos nabídne 30+ řečníků na čtyřech stagích (Business, HR, Innovation, AI). Šestý ročník protne téma *Umění spolupráce* a vystoupí například osobnost roku umělé inteligence Jan Romportl, který pomocí speciální aplikace pomáhá zmírňovat dopady sociálních médií u generace Z, ale také český ekonom Tomáš Prouza nebo spolumajitelka globální herní platformy Gamme Božena Řežábová. Více na www.konferencefenomen.cz. ■

(aga)

Investujte do svého zdraví, říká hejtman Radim Holíš

Modernizace nemocnic, podpora mladých lékařů, zajištění dostupné zdravotní péče. To jsou jen některé cíle hejtmána RADIMA HOLÍŠE v oblasti zdravotnictví pro nejbližší čtyři roky. Plánů má ale více. Například zaměřit se na prevenci v oblasti zdravotnictví. Právě proto spouští Zlínský kraj ve spolupráci s Magazínem PATRIOT projekt s názvem ZDRAVÍ BEZ HRANIC – seriál, ve kterém vám budeme po celý rok přinášet zajímavé rozhovory s odborníky na různá témata. Jedno však budou mít všechny texty společné – důraz na prevenci zdraví obyvatel našeho kraje.

**Zdraví
bez hranic**
Zlínského kraje

Co si od projektu ZDRAVÍ BEZ HRANIC slibujete?

Chceme v lidech aktivovat pomyslné „červené tlačítko“, které je přiměje zamyslet se nad vlastním zdravím. Za to je totiž každý zodpovědný především sám a nelze spoléhat jen na zdravotní systém. Nechceme nikoho strašit, ale zároveň je nutné říkat věci tak, jak jsou, a nepřikrášlovat je. Jedinečnou prevence a zdravý životní styl jsou cestou k dlouhému a kvalitnímu životu. Na prevenci v oblasti zdravotnictví se chceme mnohem více zaměřit, protože právě tam to celé začíná. Máme v tom velké rezervy.

Chystáte v této oblasti ještě nějaké další aktivity?

Rozhodně. Čtenáři se mohou těšit na sérii článků, ve kterých odborníci přiblíží nejčastější nemoci v našem kraji, vysvětlí jejich příčiny a poradí, jak jim předcházet. Půjde o velmi zajímavé rozhovory – například v příštím čísle si přečtete rozhovor s primářkou onkologie Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně, paní Markétou Pospíškovou.

To je však jen jedna část našeho záměru. Postupně chceme do projektu ZDRAVÍ BEZ HRANIC zapojit další partnery, kteří stejně jako my vnímají důležitost prevence a pomohou nám šířit osvětu ještě dál.

Zlínský kraj bohužel patří v některých statistikách mezi nejhorší v republice – například v počtu onkologických onemocnění tlustého střeva nebo následků nadměrné konzumace alkoholu. Čím si tento stav vysvětlujete?

Je potřeba změnit životní styl. Nezděravá strava, nadměr-

né pití alkoholu, kouření a nedostatek pohybu, to je smrtící koktejl. Česká republika má sice kvalitní zdravotnictví, ale jeho kapacity nejsou neomezené. Nároky na systém budou stále narůstat, a proto je nezbytné, aby lidé více dbali na prevenci. Pro Zlínský kraj je tato výstraha ještě naléhavější – máme nejrychleji stárnoucí populaci v republice a podíl seniorů, kteří budou potřebovat zdravotní péči, se výrazně zvyšuje. Pokud lidé nebudou zodpovědně přistupovat ke svému zdraví a dbát na životní styl, dříve či později se to projeví.

Jak se daří dodržovat zdravý životní styl vám osobně?

Rád si dopředu frgál nebo maso z udírny. Hřeším jako každý jiný. Ale budu mít letos padesát, a pokud se nebudu o své tělo starat, budu mít nadváhu, vysoký cholesterol a těžko budu zvládat výkon, který se ode mě očekává. Lidé si občas myslí, že zdravý životní styl znamená omezování a vysoké náklady. Podle mě ale stačí zařadit do běžného dne více pohybu, najít si aktivitu, která vás baví – třeba procházky – a vyměnit chipsy a colu za obyčejné jablko. Finančně to vyjde stejně, ne-li levněji.

Jako hejtman jste si vzal na starost právě oblast zdravotnictví, jaká hlavní témata jste si v oblasti zdravotnictví vytyčil pro následující čtyři roky?

Chceme zachovat dostupnou zdravotní péči ve všech okresech, to znamená v našich nemocnicích, efektivně je řídit a pokračovat v jejich modernizaci. Dál musíme pracovat na tom, abychom do kraje přilákali nové lékaře a odborníky, které si musíme také sami vychovávat. A znovu zmíním prevenci, která je pro nás enormně důležitá. Lidé by měli vnímat své tělo jako to nejcennější, co mají, a podle toho se k němu chovat. Investice do

vlastního zdraví je tou nejlepší, kterou můžeme v životě udělat.

Jaké konkrétní projekty v oblasti zdravotnictví se ve Zlínském kraji plánují na letošní rok?

Co se týká investic, v Kroměříži pokračuje výstavba nové budovy urgentního příjmu, která začala loni. Ve Vsetíně doděláváme technologické zázemí nemocnice a v Uherském Hradišti doufáme, že letos konečně začne dlouho očekávaná rekonstrukce staré interny. Ve Zlíně zahájíme zásadní stavbu Gynekologicko-porodnického komplexu, který přinese moderní péči na nejvyšší úrovni. Čeká nás také dostavba výjezdové stanice zdravotnické záchranné služby v Luhačovicích a rozšíření stanice v Uherském Hradišti.

Jednoznačně budeme pokračovat také v podpoře mladých lékařů i spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati, která letos otevírá nové obory: Domácí a hospicová péče a Zdravotnický záchranář.

Kolik peněz plánuje Zlínský kraj investovat do nemocnic v příštích letech?

Ve střednědobém výhledu máme pro zdravotnictví připravené 4 miliardy korun. Investice jsme výrazně navýšili a spravedlivě je rozdělujeme mezi jednotlivé nemocnice, aby kvalitní péče byla dostupná všem lidem napříč krajem.

Rozhovory postupně najdete také na webových stránkách www.zlinskykraj.cz a v Magazínu PATRIOT. ■

(red)

Fakta o obci

okres: Zlín
 starostka: Barbora Navrátilová
 počet obyvatel: 601
 počet domů: 192
 rozloha: 1 017 ha
 nadmořská výška: 337 m n. m.
 web: www.doubravy.cz

U NÁS NA VESNICI**Doubravy**

Ocenění za místní spolkový život a občanskou společnost i Zlatá cihla v Programu obnovy venkova za opravu roubené zvoničky z roku 1848. Tím se nyní mohou pyšnit Doubravy na Zlínsku, které uspěly v zatím posledním ročníku soutěže Vesnice roku Zlínského kraje. Vydejte se na výlet do výběžků Bílých Karpat a poznejte nejen kulturní památky obce, ale i přírodu v blízkém okolí.

Doubravy leží jižně od Zlína a jsou součástí Luhačovského Zálesí, etnografického regionu na pomezí Hané, Slovácka a Valašska, který se skládá z 24 obcí. Za svou historii nesly hned několik názvů. Původně se obec jmenovala Weledoubravy a patřila k těm vůbec nejstarším osadám na Luhačovicku. První písemná zmínka pochází z roku 1406, to už se však o obci psalo jako o Veledoubravách. Až v polovině 17. století se jejich název zkrátil na Důbravy a teprve v roce 1923 se obec přejmenovala na Doubravy.

Při návštěvě Doubrav se zajděte podívat k domu číslo 21, který se nachází asi pět minut chůze z centra obce, a to po levé straně cesty směrem na Zlín. U usedlosti stojí komora, která je kulturní památkou České republiky. Nenápad-

↑ **ZVONIČKA.** Drobnou roubenou zvoničku najdete v západní části návsi.

ná stavba je připomínkou dávné historie a ukázkou typické lidové architektury Luhačovského Zálesí. Komory určené k uskladňování zásob obilí, mouky, řepy či brambor, ale i nářadí, oděvů a jiných cenných věcí se stavěly zvlášť, aby byly chráněny v případě požáru hlavního stavení. Tato patrová komora z první poloviny 19. století je postavená z vepřovic a má sedlovou střechu.

Chloubou obce je jistě nově zrestaurovaná roubená zvonička z 19. století, kterou najdete ve svahu v západní části návsi. Doubravští ji v minulosti postavili jako náhradu za původní shořelou zvoničku. Prohlédněte si i kapli sv. Vojtěcha. V Doubravách stojí teprve od roku 2011. Má netradiční podobu – je rozdělená na dvě části, samostatně stojící 12 metrů vysokou zvonici coby symbol muže a vlastní kapli, která je

↑ **NETRADIČNÍ STAVBA.** Kaple sv. Vojtěcha byla postavena i díky iniciativě místních věřících, kteří uspořádali sbírku.

symbolem ženy. V Doubravách se navíc nachází šest křížků a jeden svatý obrázek, na které při procházce můžete také narazit.

Pokud dáváte přednost turistice, vydejte se například k Černému potoku, kde se zachovala jedinečná ekologicky významná oblast Zelené údolí u Doubrav. Niva potoka je chráněna jako přírodní rezervace s názvem Uhliska s navazujícím ochranným pásmem s květnatými loukami. Jedná se o nejzachovalejší mokřadní území v bývalém zlínském okrese. Při jeho návštěvě zjistíte, jak vypadaly potoky s původními břehovými porosty lužních olšin a na ně navazujících luk v minulosti. Na území roste kolem 250 druhů vyšších rostlin a při troše štěstí tam narazíte i na vzácné motýly nebo brouky, jako jsou třeba střevlíci a roháči. K cenným územím patří také Poledniska, Ohrady, háj Kopánky či lesní tůň Jezero.

Příští díl seriálu vás zavede na Uherskohradištsko do Polešovic. Ty v anketě Vesnice roku Zlínského kraje získaly Diplom za mimořádné koncepční a investiční rozvoj městyse. ■

(žal)

↑ **PAMÁTKA.** V obci se nachází šest křížků a jeden svatý obrázek.

Zajímavost

Jak vypadaly tradice v regionu na konci 19. století? Co se tam zpívalo, jaké znaly děti hry a říkadla, jak znělo nářečí a vypadal dobový kroj? To vše prezentuje dětský soubor Doubravjánek, který v obci funguje od roku 2006. Vznikl na popud místních rodičů za podpory obecního úřadu, když Doubravy slavily 600 let od svého založení. Od té doby Doubravjánek, v němž účinkují takřka dvě desítky dětí, pravidelně vystupuje a rozdává radost na kulturních akcích po celém kraji.

Tři otázky pro starostku Barboru Navrátilovou

Kdyby se vaše obec měla zapsat do knihy rekordů, v čem by vynikala?

Doubravy jsou jediné a jedinečné. Žije zde spousta výjimečných lidí, kteří si zaslouží pozornost. Obec společně ve spolupráci se spolky a folklorním souborem pořádá báječné akce pro všechny věkové kategorie a nejen pro své občany. Přijďte na některou z nich a přesvědčíte se, že máme náruč otevřenou pro každého.

Které místo tu máte nejraději a proč?

Miluji přírodu a lidi. A tak každé jaro obdivuji místa posetá rozkvetlými sněženkami, blekulami, petrklíči i konvalinkami, pozoruji louku nádherných orchidejí, cítím vůni medvědího česneku. Voda, lesy a procházky po okolí jsou pro mě zdrojem energie. Neumím si však představit život bez míst, kde se setkávám s přáteli, dětmi a spoluobčany. Soudržnosti, ochoty pomoci druhému a vlídného slova si cením nejvíce.

Kdybyste měla neomezený rozpočet, co byste v obci udělala?

To by byla paráda. Už od malička mám bujnou představivost, a tak ani teď nepřestanu snít. Splnila bych přání a představy spoluobčanů – vybudovali bychom cyklostezku, víceúčelové hřiště i nové sportoviště, posezení v krajině, novou hasičskou zbrojnici nebo mysliveckou chatu, obrovský sál na setkávání, zvětšili naši knihovnu, podpořili nápady a projekty našich mladých lidí... A nakonec i věci praktické jako opravy zídek, chodníků, kanalizace a komunikací. Moc si přeji, aby Doubravští byli spokojeni a dobře se nám spolu žilo.

Každé zachráněné srnče je jiné, jsou to osobnosti

Pod žacími stroji zahyne v Česku ročně až 60 tisíc srnčat a dalších čerstvě narozených mláďat divoké zvěře a ptactva. Změnit se to pokouší MARKÉTA REBROŠOVÁ z Osvětman, která ve spolupráci s mysliveckými spolky, zemědělci a dobrovolníky pomáhá bezbranná zvířata zachraňovat. Ve volném čase, vedle své práce, dalších časově náročných aktivit i péče o rodinu.

Jak jste se o problému dozvěděla a co vás přimělo se do záchrany srnčat zapojit?

O problematice jsem se dozvěděla z médií, a když jsem se přestěhovala z města na vesnici, viděla jsem, že se to děje i u nás – sečou se louky a vojtešky. Proto jsem se chtěla jako dobrovolník zapojit a pomoci myslivcům.

Pamatujete si na svoje první zachráněné srnče?

První zachráněné srnče... To jsme ještě nepoužívali dron. Chodili jsme v rojnici ve vojtešce a bylo to jako hledat jehlu v kupě sena. Neskutečně náročné. Šlo o okamžik, kdy si člověk uvědomil, jak jsou srnčata bez pomoci člověka zranitelná.

Kolik v regionu zemře během senosečí srnčat? Jsou ohrožena i další zvířata?

Netuším, kolik je to v našem regionu, ale uvádí se, že v rámci České republiky je každoročně během jarních sečí zabito odhadem na 60 tisíc zvířat. Ohrožena nejsou pouze srnčata, ale také dospělá srnčí zvěř, drobná zvěř, jako jsou bažanti, křepelky, zajíci, a jejich hnízda.

Kdo všechno se do záchrany srnčat zapojuje?

Hlavními aktéry jsou samozřejmě myslivci a zemědělci, kteří by měli vzájemně spolupracovat. Pomáhají jim při tom dobrovolníci z řad veřejnosti.

Máte tušení, kolik dobrovolníků se v záchráně srnčat angažuje v kraji a kolik jich je napříč Českem?

To opravdu netuším, ale stále se v našem kraji seče

že se situace pomalu zlepšuje. Co беру jako velký posun vpřed, jsou myslivecké spolky, kam jsem jezdila dronovat. Pořídili si své vlastní drony a všechno si šéfuji sami. Co se týká zemědělců, tak jsou ti

„Můžete mít sebelepší techniku, pokud však nefunguje komunikace mezi myslivci a zemědělci, je vám to úplně k ničemu.“

velké množství vojtešek a luk, které nejsou před sečí vůbec zkontrolovány.

Jak vypadá vaše spolupráce s myslivci a zemědělci?

Spolupracujeme s řadou mysliveckých spolků. Každý rok se ozývají nové a musíme je odmítat, protože s jedním dronem máme kapacitu naplněnou. Každoročně létáme kolem tisíce hektarů. Jako všude, je to o lidech. Někde to funguje, někde ne, ale řekla bych,

zodpovědní, kteří hlásí, pošlou nákres pole, co přesně budou sekat. Mají zájem na tom, aby vjeli sekačkou do pole, které je zkontrolovány. A pak jsou i ti, co zásadně nehlásí. Je to velká škoda a odnese to vždy jen zvěř. Můžete mít sebelepší techniku, pokud však nefunguje komunikace mezi myslivci a zemědělci, tak je vám to úplně k ničemu. Komunikace a vzájemná spolupráce je tedy základ.

Kolik srnčat už se vám podařilo zachránit a jak taková akce probíhá?

Máme na 400 zachráněných srnčat. Při manipulaci se srnčetem používáme dvojí ochranu – gumové rukavice a srnče bereme navíc ještě přes trávu nebo vojtešku.

Používáte i speciální techniku?

Při záchráně zvěře během jarních sečí používáme dron s termovizí. Je to nenahraditelný pomocník a jediná účinná metoda vyhledávání zvěře, zejména ve vojteškách. V obrovské mase vojtešky mají i lovečtí psi

s výborným nosem problém srnče najít. Srnčata se navíc kvůli predátorům rodí bez pachu.

Jak srnčata reagují, když je najdete? Co se s nimi děje pak?

Když srnče lokalizujeme dronem, umístíme ho do přepřavky vystlané trávou. Tady srnče seč přečká a ihned po skončení seče se vypustí, aby mohlo za svou matkou. Každé srnče je jiné, jsou to osobnosti. Některé je klidné, ani se v přepřavce nepohne, jiné je akční.

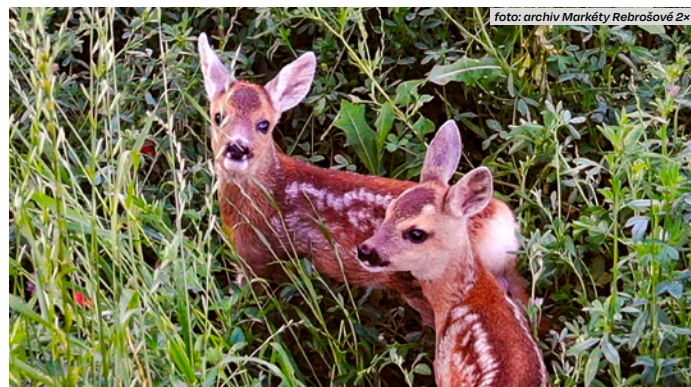
Jak často během roku zasahujete? Co vše srnčata, případně další zvířata, ohrožuje?

Snažím se mezi veřejností dělat osvětu, protože to není jen o jarních sečích, ale také o dalších úskalích, která na srnčata v přírodě číhají. Třeba pejskaři, kteří nechávají své psy volně pobíhat zejména v době kladení mláďat. Potrhaná srnčata, uštvaná, stržená dospělá srnčí kusy jsou výsledkem tohoto nezodpovědného chování. Další kapitolou jsou lidé, kteří „zachránili“ srnče v domnění, že je opuštěné, když ho najdou třeba během procházky. Srna má své mládě odložené v krytině louky nebo vojtešky, aby ho tak chránila před predátory, a chodí ho několikrát za den krmit. Srnče, o které se srna stará, neuslyšíte, můžete na něj maximálně náhodně narazit. Na takové srnče nesahat a ihned odejít. Takové srnče nepotřebuje vaši pomoc. Naopak pokud narazíte na srnče, které bezprizorně chodí, píská, upozorňuje na sebe, je něco špatně. V tomto případě na něj také nesahat, ale zavolat myslivce nebo záchrannou stanici. Spousta srnčat přijde o matky tak, že je srazí auto, a těchto případů je bohužel velké množství. I tady je možné využít dron s termovizí a pokusit se osiřelé srnče najít, ale je třeba každou situaci pečlivě vyhodnotit.

Ví se o této problematice mezi veřejností?

Řekla bych, že téma záchrany srnčat během jarních sečí se dostává do povědomí široké veřejnosti čím dál víc. Spousta lidí se zapojuje jako dobrovolníci a jejich pomoc je významná a jsou důležitou součástí. ■

Alena Železníková

↑ **DOBROVOLNICTVÍ.** Na horní fotografii je Markéta Rebrošová s osiřelým srnčetem, dole jsou srnčata zachráněná před sečí. Po ní se zase vrátí do volné přírody.

Za rozhlednami, zajímavými výstavami a akcemi na Kroměřížsko

foto: Region Kroměřížsko 3x

Kroměřížsko je regionem plným nádherných památek, většina z nich ovšem nyní ještě spí zimním spánkem a pomalu se připravuje na novou turistickou sezonu. Než se rozběhne, doporučujeme vyrazit na výlet do malebných Hostýnských vrchů nebo Chřibů. Kam přesně? Na poutní místo Svatý Hostýn, Rusavu nebo Tesák, případně si naplánujte výlet z Trojáku na rozhlednu Marušku, která je otevřená celoročně.

Výhodu vstupu v každém ročním období má i další z rozhleden Hostýnských vrchů – Kelčský Javorník, jež letos slaví 10 let! Rozhledna stojí na stejnojmenném vrcholu, který je se svými 865 m n.m. nejvyšším bodem Hostýnských vrchů. Výhledy, kterými se nahoře pokocháte, rozhodně za namáhavější výšlap stojí.

Krásné procházky nabízí také pohoří Chřiby. V březnu se můžete vydat k rozhlednám Zdenička nebo Lebedov, které jsou volně přístupné. Po individuální domluvě (na tel. 607 870 392) si můžete vyšlapat i za výhledy na kamennou rozhlednu Brdo. Inspirujte se k pěkným procházkám na webu www.severnimichriby.cz od Mapujme.cz.

Nabídka aktivit nejen pro děti je na Kroměřížsku i v tomto období pestrá

Například Muzeum Kroměřížska si můžete prohlédnout doslova od sklepa až po půdu. Stálé expozice jsou doplněny zajímavými aktuálními výstavami. Do 16. března je to výstava Hradisko u Kroměříže – pevnost z doby bronzové, kde si můžete prohlédnout opravdový bronzový poklad, vyzkoušet si repliky dobových oděvů a děti si zahrají na kovolitce nebo archeo-

logy. Ve čtvrtek 6. března se bude konat komentovaná prohlídka této výstavy s ukázkami karetkování. V březnu muzeum chystá také zajímavou přednášku o nelehké životní cestě Ireny Svobodové, někdejší první dámy Československa, která pocházela z nedalekých Cvrčovic. Na své si přijdou i rodiny s dětmi, pro které bude v sobotu 15. března připraven program Poselství Malého prince.

Kromě výše zmíněného Muzea Kroměřížska můžete děti vzít do úžasného zábavního centra Dětský svět Kroměříž nebo do muzea filmových soch a bust – Film Legends Museum. V Holešově se od 25. března prostory zámku promění v kosmický prostor, kde se děti zábavnou formou dozvědí o planetách a souhvězdích. Interaktivní herna Vesmír bude otevřena do konce srpna.

Holešovský zámek bude od 25. března do 21. června hostit také výstavu FENOMÉN LEGO®. Milovníci této stavebnice si prohlédnou tematické modely, unikátní dioramu městečka s pohyblivým vlakem, filmové a historické scény, ale také stavební stroje i skulptury. Nejen pro děti bude připraven herní koutek.

Kroměříž je rodištěm básníka s kytarou Karla Kryla a město si svého rodáka pravidelně připomíná. Na výročí jeho úmrtí v pondělí 3. března bude zdarma otevřena Expozice Karla Kryla a večer vystoupí v Klubu Starý pivovar Ziggy Horváth s programem Ve stopách legendy.

V sobotu 8. března si můžete v Kroměříži užít unikátní spojení gastronomie a kinematografie v rámci akce Food Film Fest v kině Nadsklepí, kde vás čekají nejen zajímavé filmy, ale také raut od místních restaurací.

Posledním aktuálním tipem k návštěvě Kroměřížska je Muzeum Františka Skopalíka v Záhlavnicích. Až do 22. dubna zde můžete každou středu navštívit fotografickou výstavu Ve svátečním kroji a nechat se unést nádherou krajkou, fěrtůškou a výšivkami typických pro oblast Hané. Příjemným bonusem pak může být procházka kolem Záhlavnických rybníků.

Další zajímavé tipy na výlety a příjemné akce najdete na webu www.region-kromerizsko.cz. ■

(red)

Luštěte a vyhrajte s Magazínem21

M21	KOŽNÍ CHOROBA	DVĚ ZVÍŘATA	TROPICKÁ NEMOC	LUTECIUM (ZN.)	M21	LÍTÉ BOJE	TISKOVÁ AGENTURA INDONÉSIE	STŘEŠNÍ SVOD	VÝPLŇ ROSTLINNÝCH CÉV	M21	ODBOURNÁ KŘÍŽOV. KOMISE (ZKR.)	550 ŘÍMSKY	PRASKAT	OHODNOTIT DUHOVÝ KÁMEN	PŘÍJEMNÁ TETKA
HUDEBNÍ STYL					EVROPAN					ODLOMENÍ					
Začátek tajenky					PŘÍSTAV (ZAST.)					CHLAPCI					
MATKA ROMULA				PTAČÍ ORGÁNY								NÁDECH			
				DŘEVAŘ. ZÁVOD								PREZENT			
ZNAČKA HLINÍKU			PRO (SLOVEN.)				ZNAČKA AUTOMOBILOVÝCH SVÍČEK				STANOVENÁ				
			STOLNÍ HRY								SPZ PÍSEK				
DÁVAT DO OBALU									NEROST						
M21	KOLEM (KNIŽ.)				NÁŠ BÁSNÍK					ANGLICKÝ ŠLECHTIC				TELLUR (ZN.)	
	VÁNEK (ŘÍDCE)													ITALSKÝ REŽISÉR	
SPŘEŽENÍ						DEKAGRAM (ZKR.)	POUZE	ALKENOL	INICIÁLY BATI			OBUV (NÁŘ.)			
									KAZ			NORSKÉ SÍDLO			
TEN I ONEN				Z LEVÉ STRANY							VŘANÍCI				
				STARÉ ZÁJMENO							RUS. ZKR. VOJEN. AKADEMIE				
OSOBNÍ ZÁJMENO			ZNAČKA LÉKU							KANÝR					
			ZNAČKA STŘÍBRA							INICIÁLY MLÁDKA					
ŽENSKÉ JMÉNO						Konec tajenky									
RUSKÁ STŘELNÁ ZBRÁNĚ						STAROGERMÁNI								BALDI, ELASTA, KNI, ROAN, TYLA, UTA, VVA	

V minulém čísle jste mohli získat „Online vstupenky na Fenomén“ (tak zněla tajenka). **Z úspěšných řešitelů byli vylosováni výherci: Luděk Budík ze Vsetína, Vilém Herentin z Otrokovic a Jana Ludíková z Drnovic. Gratulujeme!** Vyluštěnou křížovku se svou adresou a telefonickým kontaktem nám doručte do 10. března na adresu: Oddělení vnějších vztahů, Krajský úřad, tř. T. Bati 21, Zlín, 761 90, na obálku pište KŘÍŽOVKA; nebo e-mailem na: Magazin21@zlskykraj.cz.

Věděli jste, že...?

... Velký sál Městského divadla Zlín je jedním z největších divadelních sálů u nás?

Jeho unikátní architektura nabízí skvělou akustiku a variabilitu prostoru, díky čemuž se zde mohou konat nejen činoherní představení, ale také muzikály, koncerty či jiné kulturní akce. Hlediště po poslední rekonstrukci v létě 2023 pojme 556 diváků.

Ať už jste milovníky klasiky, muzikálu, nebo současné dramatiky, Velký sál Městského divadla Zlín je tím správným místem pro vaše divadelní zážitky. ■

(aga)

								9
		4	3	8	5			
				4		6		7
6					1			
		9			6		3	
		7	9				8	
	5			1	2	3		
	1						5	2

foto: ČOV, Ondřej Plecháček

MEDAILOVÉ ŽNĚ. 14 medailí, z toho 5 zlatých, 5 stříbrných a 4 bronzové, přivezli sportovci Zlínského kraje ze zimní olympiády dětí a mládeže, která se v ledu konala v Moravskoslezském kraji. V celkovém hodnocení skončili na 6. místě. Jedním z medailistů byl Matthew Laboda, který vybojoval zlato ve snowboardcrossu.

STOLETÁ OSLAVENKYŇĚ. Úctyhodných 100 let oslavila paní Milada Jurigová z Domova pro seniory Lukov. Mezi gratulanty nechyběla ani náměstkyně hejtmána pro sociální věci Eliška Olšáková, která oslavenkyni předala kytici a popřála jí hodně zdraví a vitality do dalších let.

STŘÍBRNÝ LUKOSTŘELEC. Stříbrného medailistu z mistrovství světa ve 3D lukostřelbě Tomáše Rožnovského přijali v sídle Zlínského kraje hejtmán Radim Holíš s krajským radním pro sport Miroslavem Zemánkem. Úspěšný sportovec z Uherského Brodu se v civilu živí jako programátor.

foto: SŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov p. R.

ROŽNOV V SEVILLE. Celkem 18 žáků Střední školy informatiky, elektrotechniky a řemesel v Rožnově pod Radhoštěm strávilo v lednu dva týdny v Seville, prosluněné metropoli Andalusie. V rámci programu Erasmus+ tu absolvovali nejen stáž v odborné firmě, ale také kurz španělštiny.

PŘIPOMÍNKA OBĚTÍ HOLOCAUSTU. K uctění památky obětí holocaustu se připojil i Zlínský kraj. Statutární náměstek hejtmána Radek Doležel a náměstek David Vychytil se 27. ledna zúčastnili pietní akce ve Zlíně, kde zapálili jednu ze symbolických 80 svíček připomínajících letošní výročí 80 let od konce 2. světové války.

HONORÁRNÍ KONZULKA LITVY. Honorární konzulát Litevské republiky byl slavnostně otevřen ve Zlíně. Sídli v budově č. 34 v bývalém továrním areálu. Jde o vůbec první diplomatické zastoupení zřízené na území Zlínského kraje. Funkce honorární konzulky se ujala paní Inesa Asmantaite.

ZÁMECKÝ MASOPUST

2. 3. / Vsetín

Den plný fašankových tradic, vystoupení, tradičních dobrot a zábavy pro všechny generace nabídne další ročník oblíbeného Zámeckého masopustu, který se uskuteční v neděli 2. března v Muzeu regionu Valašsko na zámku Vsetín. Těšit se můžete na soubory FS Ostrávka a Hafera nebo flašinetáře Ivana Gontka. Chybět nebude ani karneval se soutěží o nejlepší masku a pátračka po zámku. Akce se koná od 10 do 17 hodin. Návštěvníci v karnevalových kostýmech a děti do 6 let mají vstup zdarma.

www.muzeumvalassko.cz

PLANETA SKLO

od 14. 3. / Kroměříž

Jedinečná sklářská díla, kombinující dětskou fantazii s mistrovským řemeslem, si můžete prohlédnout na výstavě Planeta sklo v Galerii v podloubí Muzea Kroměřížska od 14. března. Představuje práce dětí z celé republiky a oblasti německého Weißwasseru, které se loni v červnu zúčastnily Dětského sklářského sympozia YGS 2024. Podobu svého výsledného objektu ze skla mohly ovlivňovat za pomoci sklářů, kteří pro ně pracovali u rozžhavené pece. Putovní výstava bude v Kroměříži k vidění do 13. dubna.

www.muzeum-km.cz

PŘÍBĚH PILAROVÉ

15. 3. / Zlín

Hudební představení o životě zpěvačky Evy Pilarové nazvané EVA! uvidí zájemci v Dílně Městského divadla Zlín. Hlavní role se ujala herečka Petra Králová, osudové muže a kolegy Pilarové ztvární Radovan Král. Během večera zazní hity jako Rekviem, Lásko nebeská, Hrom aby do tě lásko, Turecký pochod a další. Režii má na starosti vsetínský rodák, režisér Jakub Hekl, hudebně se na projektu podílel zlínský muzikant Adam Caha, dramaturgicky pamětník a přítel Pilarové Robert Rohál z Kroměříže. Premiéry, která se koná 15. března v 19 hodin a bude i připomínkou zpěvaččina úmrtí, se zúčastní také manžel Pilarové Jan Kolomazník.

www.divadlozlin.cz

LITERÁRNÍ JARO ZLÍN

19. 3. / Zlín

Festival Literární jaro Zlín se vrací na půdu Krajské knihovny Františka Bartoše a opět nabídne autorská čtení či besedy se spisovateli. Akci 19. března v ústřední knihovně odstartuje chirurg a autor reportážních knih z humanitárních misí Tomáš Šebek se svou novinkou Objektivní nález, v níž se vydává na svou dosud nejnáročnější cestu – cestu do dětství stráveného v nefunkční rodině. Začátek je v 17 hodin, vstupné činí 150 korun. Dalšími hosty festivalu budou v průběhu jara spisovatelé Karin Lednická, Jakub Szántó, Michaela Klevisová nebo Alena Mornštajnová.

www.kfbz.cz

KLENOTY LIDOVÉ KULTURY

od 20. 3. / Uherské Hradiště

Valašský odzemek, jízda králů, slovácký verbuňk nebo třeba vizovické pečivo. To jsou některé z celkem devíti klenotů lidové kultury, které jsou v současnosti zapsané na Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Zlínského kraje. Představuje je nová výstava ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti, a to v textové, fotografické i audiovizuální formě, doplněná navíc o vybrané artefakty. Vernisáž se koná 20. března v 17 hodin, výstava potrvá do 11. května.

www.slovackemuzeum.cz

PLETENÍ TATARŮ

26. a 27. 3. / Rožnov pod Radhoštěm

Chcete si uplést svůj tatar na Velikonoční pondělí, ale nevíte jak na to? Poradí vám na workshopu, který se koná ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Během dvou hodin se krok po kroku naučíte z prutů ohebné košíkářské vrby uplést tatar ve spodní části ozdobený spirálovým košíkem a dozvíte se i více o velikonočních symbolech. Akce se uskuteční v Živém domě 26. a 27. března v 16.30 hodin. Vstupné vyjde na 250 korun a je nutné přihlásit se předem online.

www.nmvp.cz

ČIŠTĚNÍ LETADEL

29. 3. / Kunovice

Umývání, čištění, cídění letadel zvenčí i zevnitř. To vše na vás čeká na netradiční akci v Leteckém muzeu v Kunovicích, kdy budete mít možnost prohlédnout si místní exponáty a zároveň vykonat dobrý skutek. Akce U je na programu 29. března od 9 do 16 hodin. S sebou si přineste pracovní oděv, kbelíky, lopatky, kartáče i hadry. Dobrovolníci se mají nahlásit pořadatelům předem, odměnou jim bude vstup do muzea zdarma na celý rok 2025. V případě nepříznivého počasí se akce nekoná.

www.muzeum-kunovice.cz

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V EDUCO

30. 3. / Zlín

Tvořivé dílničky, domácí zákusky s kávou i bazárek hraček budou součástí dne otevřených dveří ve Středisku rané péče EDUCO Zlín, který se koná v neděli 30. března. Děti si vyrobí vlastní medaili či si vyzdobí tričko, do bazárku mohou lidé odnést hry a hračky, které již nepotřebují, a vybrat si hračky jiné. Všechny peníze, které návštěvníci na akci utratí, využije EDUCO k zajištění rané péče pro klientské rodiny. Aktuálně využívá služeb střediska 120 rodin po celém Zlínském kraji. Zároveň se na návsi v Loukách ve stejný den uskuteční i tradiční lidová pout'.

www.ranapecezlín.cz

AUTO-MOTO-KOLONÁDA

celý březen / Luhačovice

Výstava o historii automobilových a motocyklových turnajů v Luhačovicích v letech 1928 až 1947 doplněná ukázkami autorských motocyklů Pavla Malanika a ilustracemi Martina Sodomky z jeho knihy pro děti Jak si postavit motorku je nyní k vidění v Muzeu luhačovicického Zálesí. Uvidíte desítky archivních fotografií a trofejí z luhačovicických turnajů z doby první republiky včetně filmových dokumentů, seznámíte se s osobnostmi předních jezdců a s profily českých motocyklových a automobilových firem, které do Luhačovic vysílaly své zástupce, a vše doplní i tematická herna pro děti. Otevřeno je denně kromě pondělků.

www.muzeumluhacovice.cz

Magazín21 – Informace ze Zlínského kraje. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází 12× ročně.

Vydavatel: Zlínský kraj, tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín. IČO: 70891320. **Náklad:** 260 000 kusů.

Kontakt: Soňa Ličková, vedoucí oddělení komunikace (redakce@zlinskykraj.cz, tel.: 577 043 190). **Redakce:** Anežka Gavendová (aga), Soňa Ličková (lič), Jan Vandík (van), Alena Železníková (žal). **Grafický design:** Luděk Ovesný.

Neoznačené foto: Luděk Ovesný a archiv Zlínského kraje. **Registrace Ministerstva kultury:** MK ČR E 23684.

Internetové stránky magazínu: www.magazin21.cz. **Datum vydání:** 1. března 2025. **Neprodejné. Distribuce:** Česká pošta, s. p.